

№ 11/10-488

**МІНІСТЕРСТВО
РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,
278-82-906, E-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua, код згідно з
ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

**Народному депутатові України
Литвиненку С.А.**

Шановний Сергію Анатолійовичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 26.03.2020 № 10647/1/1-20 Міністерство розвитку громад та територій України розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 6 березня 2020 року, що надійшов листом Першого заступника Голови Верховної Ради України від 06.03.2020 № 11/10-488, щодо звернень громадян м. Сарни Рівненської області стосовно підвищення тарифів на централізоване водопостачання і в межах компетенції надало відповіді заявникам листами, копії яких додаються.

Додатки: на 6 арк.

З повагою
Заступник Міністра

Валентина МОСКАЛЕНКО

Хоцянівська Н.В.
Яценко Т.О. 207-17-12

МІНРЕГІОН
№1/10.1/3401-20 від 07.04.2020

1666611

Підписано ЕЦП
Москаленко Валентина Володимирівна
07.04.2020 11:42

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Департамент економіки систем життєзабезпечення

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601; тел./факс (044) 207-18-18
e-mail: NazarovaNV@minregion.gov.ua

№ _____ на № _____ від _____

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 26.03.2020 № 10647/1/1-20 Міністерство розвитку громад та територій України розглянуло депутатський запит народного депутата України Литвиненка С.А., оголошеного на засіданні Верховної Ради України 6 березня 2020 року (реєстр. № 11/10-488 від 06.03.2020), щодо Вашого колективного звернення стосовно підвищення тарифів на централізоване водопостачання і в межах компетенції повідомляє.

Згідно із Законом України від 09.11.2017 № 2189 «Про житлово-комунальні послуги» одним із принципів на якому ґрунтується державна політика у сфері житлово-комунальних послуг є принцип забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, на умовах самофінансування, досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на виробництво таких послуг.

Формування, встановлення та застосування тарифів на комунальні послуги здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Виконавці відповідних комунальних послуг здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

На сьогодні повноваження щодо встановлення тарифів на комунальні послуги розподілено між Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) і органами місцевого самоврядування.

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» НКРЕКП встановлює тарифи на комунальні послуги тим суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких вона здійснює.

Для решти суб'єктів господарювання, які не підпадають під сферу

МІНРЕГІОН

№8/10.1/2539-20 від 06.04.2020

1666546

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
06.04.2020 11:53

регулювання НКРЕКП, тарифи на комунальні послуги встановлюються органами місцевого самоврядування.

Акціонерне товариство «Українська залізниця» є ліцензіатом НКРЕКП.

Таким чином, рішення про встановлення тарифів на комунальні послуги для цього підприємства приймається виключно НКРЕКП.

Згідно із статтею 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку (стаття 15 цього Закону).

До споживачів обов'язково доводиться інформація щодо причин зміни тарифів.

Так, відповідно до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати, зокрема, нормативно-правові акти, акти індивідуальної дії (крім внутрішньоорганізаційних), прийняті розпорядником, проекти рішень, що підлягають обговоренню, інформацію про нормативно-правові засади діяльності.

Водночас слід зазначити, що тарифна політика в житлово-комунальному господарстві безпосередньо залежить від цінової політики в паливно-енергетичному комплексі.

Процес формування тарифів на комунальні послуги залежить від особливостей виробництва та надання цих послуг. Специфіка господарської діяльності підприємств, що забезпечують комунальними послугами споживачів залежить від різних чинників, які так чи інакше впливають на фінансові результати діяльності цих підприємств та рівень тарифів. Зокрема до таких чинників відносяться: технологічні особливості виробництва послуг (джерела водопостачання, якість води, протяжність мереж тощо), технічний стан мереж та обладнання (зношеність основних засобів), обсяги надання та місцеві особливості споживання послуг.

Тож питання приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня має розглядатися, виходячи з вимог законодавства та з урахуванням усіх об'єктивних чинників, зокрема, умов функціонування підприємств галузі та надання ними якісних комунальних послуг.

Разом з тим, звертаємо увагу, що з 01.05.2019 введено в дію Закон України від 09.11.2017 № 2189 «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон), яким визначено нову класифікацію житлово-комунальних послуг, передбачено нову систему взаємовідносин, що виникають у процесі надання та споживання цих послуг, передбачено різні моделі договірних відносин у сфері комунальних послуг, а також визначено особливості укладання, зміни і припинення договорів про надання комунальних послуг у багатоквартирному будинку, змінено підходи до формування тарифів на комунальні послуги та нарахування плати споживачам,

МІНРЕГІОН
№8/10.1/2539-20 від 06.04.2020

1666546

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
06.04.2020 11:53

запроваджено відповідальність за неналежне виконання договору як для виконавців комунальних послуг, так і для споживачів цих послуг.

При цьому Законом чітко визначено умови перехідного періоду (положення розділу VI Закону).

Практична реалізація норм і положень цього Закону, зокрема, що регулюють надання та оплату комунальних послуг, здійснюватиметься з переходом на нові договірні відносини між виконавцями комунальних послуг і споживачами.

Отже, до переходу на нові договори про надання комунальних послуг, що укладатимуться за правилами, визначеними Законом, та відповідно до типових договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України окремо для різних моделей організації договірних відносин, продовжують діяти старі договори про надання комунальних послуг, що уклалися за вимогами Закону України від 24 червня 2004 року № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» (із змінами) та Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630, як для споживачів багатоквартирних будинків, так і для споживачів приватного сектору, на тих самих умовах.

Тарифи на комунальні послуги є однією із істотних умов договорів про надання комунальних послуг.

Отже, в умовах дії договорів про надання комунальних послуг, що уклалися до введення в дію Закону (тобто, до 01.05.2019), до споживачів застосовуються відповідні тарифи, установленні уповноваженими органами до 01.05.2020.

Нові тарифи на комунальні послуги можуть застосовуватися до споживачів тільки за умови укладення в порядку, визначеному Законом, нових договорів про надання комунальних послуг.

Принагідно повідомляємо, що згідно з Положенням про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667, здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін, а також розгляд звернень громадян щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів у сфері надання послуг, є одним із завдань Держпродспоживслужби.

Директор Департаменту

Н. ХОЦЯНІВСЬКА

Яценко Т.О. 207-17-12

Персональні дані, вказані Вами у зверненні (запиті), захищаються та обробляються Мінрегіоном відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення (запиту) згідно із законодавством.

МІНРЕГІОН

№8/10.1/2539-20 від 06.04.2020

1666546

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
06.04.2020 11:53

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Департамент економіки систем життєзабезпечення

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601; тел./факс (044) 207-18-18

e-mail: NazarovaNV@minregion.gov.ua

№ _____

на № _____

від _____

Шановні:

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 26.03.2020 № 10647/1/1-20 Міністерство розвитку громад та територій України розглянуло депутатський запит народного депутата України Литвиненка С.А., оголошеного на засіданні Верховної Ради України 6 березня 2020 року (реєстр. № 11/10-488 від 06.03.2020), щодо Вашого звернення стосовно підвищення тарифів на централізоване водопостачання і в межах компетенції повідомляє.

Згідно із Законом України від 09.11.2017 № 2189 «Про житлово-комунальні послуги» одним із принципів на якому ґрунтується державна політика у сфері житлово-комунальних послуг є принцип забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, на умовах самофінансування, досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на виробництво таких послуг.

Формування, встановлення та застосування тарифів на комунальні послуги здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Виконавці відповідних комунальних послуг здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

На сьогодні повноваження щодо встановлення тарифів на комунальні послуги розподілено між Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) і органами місцевого самоврядування.

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» НКРЕКП встановлює тарифи на комунальні послуги тим суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких вона здійснює.

Для решти суб'єктів господарювання, які не підпадають під сферу

МІНРЕГІОН

№7/10.1/5726-20 від 06.04.2020

1666575

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
06.04.2020 11:54

регулювання НКРЕКП, тарифи на комунальні послуги встановлюються органами місцевого самоврядування.

Акціонерне товариство «Українська залізниця» є ліцензіатом НКРЕКП.

Таким чином, рішення про встановлення тарифів на комунальні послуги для цього підприємства приймається виключно НКРЕКП.

Згідно із статтею 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку (стаття 15 цього Закону).

До споживачів обов'язково доводиться інформація щодо причин зміни тарифів.

Так, відповідно до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати, зокрема, нормативно-правові акти, акти індивідуальної дії (крім внутрішньоорганізаційних), прийняті розпорядником, проекти рішень, що підлягають обговоренню, інформацію про нормативно-правові засади діяльності.

Водночас слід зазначити, що тарифна політика в житлово-комунальному господарстві безпосередньо залежить від цінової політики в паливно-енергетичному комплексі.

Процес формування тарифів на комунальні послуги залежить від особливостей виробництва та надання цих послуг. Специфіка господарської діяльності підприємств, що забезпечують комунальними послугами споживачів залежить від різних чинників, які так чи інакше впливають на фінансові результати діяльності цих підприємств та рівень тарифів. Зокрема до таких чинників відносяться: технологічні особливості виробництва послуг (джерела водопостачання, якість води, протяжність мереж тощо), технічний стан мереж та обладнання (зношеність основних засобів), обсяги надання та місцеві особливості споживання послуг.

Тож питання приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня має розглядатися, виходячи з вимог законодавства та з урахуванням усіх об'єктивних чинників, зокрема, умов функціонування підприємств галузі та надання ними якісних комунальних послуг.

Разом з тим, звертаємо увагу, що з 01.05.2019 введено в дію Закон України від 09.11.2017 № 2189 «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон), яким визначено нову класифікацію житлово-комунальних послуг, передбачено нову систему взаємовідносин, що виникають у процесі надання та споживання цих послуг, передбачено різні моделі договірних відносин у сфері комунальних послуг, а також визначено особливості укладання, зміни і припинення договорів про надання комунальних послуг у багатоквартирному будинку, змінено підходи до формування тарифів на комунальні послуги та нарахування плати споживачам,

запроваджено відповідальність за неналежне виконання договору як для виконавців комунальних послуг, так і для споживачів цих послуг.

При цьому Законом чітко визначено умови перехідного періоду (положення розділу VI Закону).

Практична реалізація норм і положень цього Закону, зокрема, що регулюють надання та оплату комунальних послуг, здійснюватиметься з переходом на нові договірні відносини між виконавцями комунальних послуг і споживачами.

Отже, до переходу на нові договори про надання комунальних послуг, що укладатимуться за правилами, визначеними Законом, та відповідно до типових договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України окремо для різних моделей організації договірних відносин, продовжують діяти старі договори про надання комунальних послуг, що уклалися за вимогами Закону України від 24 червня 2004 року № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» (із змінами) та Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. № 630, як для споживачів багатоквартирних будинків, так і для споживачів приватного сектору, на тих самих умовах.

Тарифи на комунальні послуги є однією із істотних умов договорів про надання комунальних послуг.

Отже, в умовах дії договорів про надання комунальних послуг, що уклалися до введення в дію Закону (тобто, до 01.05.2019), до споживачів застосовуються відповідні тарифи, установленні уповноваженими органами до 01.05.2020.

Нові тарифи на комунальні послуги можуть застосовуватися до споживачів тільки за умови укладення в порядку, визначеному Законом, нових договорів про надання комунальних послуг.

Принагідно повідомляємо, що згідно з Положенням про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667, здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін, а також розгляд звернень громадян щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів у сфері надання послуг, є одним із завдань Держпродспоживслужби.

З повагою
Директор Департаменту

Н. ХОЦЯНІВСЬКА

Яценко Т.О. 207-17-12

Персональні дані, вказані Вами у зверненні (запиті), захищаються та обробляються Мінрегіоном відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення (запиту) згідно із законодавством.

МІНРЕГІОН

№7/10.1/5726-20 від 06.04.2020

1666575

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
06.04.2020 11:54